Anul al 58-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { În România 5 lei / În străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 82 Joi 27 Martie 1941
10 Pagini

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

REFORMA INVĂȚĂMÂNTULUI

Ministerul instrucției a dat o decizie prin care a numit o serie de comisii speciale pentru reorganizarea învățământului superior, secundar, primar și profesional.

Necesitatea așezării învățământului nostru de toate gradele într'un cadru nou, este motivată prin faptul că actualele legi nu satisfac toate nevoile școalei românești.

Intr'adevăr, trebue să constatăm cu amărăciune, că școala noastră, începând cu cea primară și sfârșind cu universitatea, a trecut dela o vreme prin transformări, cari, departe de a-i aduce îmbunătățiri, i-au accentuat lipsurile și nu atât din punct de vedere al instrucției cât mai ales al educației.

Aproape că nu trecea anul și cu fiecare schimbare de guvern sau de regim apărea și noua reformă a învățământului după concepția subiectivă a ministrului respectiv care avea conducerea școalei. Nu se așteptau rezultatele unei reorganizări în timp și noul titular venea cu altă lege care modifica fundamental pe cele anterioare.

Practica aceasta a avut ca urmare o lipsă de unitate și de concepție pedagogică în școala noastră, creând un haos în domeniul învățământului.

In orice reformă, ca să poată fi într'adevăr de folos, trebue pornit dela criterii cât mai juste, întemeiate pe necesitățile și problemele ce se cer rezolvate.

In materie de învățământ, după concepția unui pedagog, criteriul de apreciere a unei reforme ar fi acesta: „vom constata care sunt principiile pedagogice ce stau la baza unei organizări școlare, valoarea acestor principii din punct de vedere al fundamentărilor științifice. pedeoparte, și al utilității lor pentru școala noastră, pe dealtă parte, și în fine dacă aceste principii pot constitui împreună un sistem unitar, sau o concepție pedagogică clară".

Reformelor de până acum li s'au adus critici serioase sub raportul concepției pedagogice, susținându-se că școala urmărește mai mult întinderea cunoștințelor, în locul formării cugetării mature și a caracterului elevului, că trebue să se pună mai mult accentul pe școala activistă, cu tendința de a scoate elemente bine pregătite, în diferite activități ale societății, cu alte cuvinte să nu se facă numai știință pentru știință, căci în cazul acesta școala ar deveni fabrică de diplome.

Reforma care se cere astăzi trebue să pornească dela o concepție pedagogică unitară, în funcție de nevoile pe care le are astăzi statul de a i se da în diferitele ramuri de activitate elemente cu pregătire serioasă.

Procesul de românizare ce se pune în momentul de față, în toate activitățile, nu poate fi desăvârșit decât prin elementele pe care le furnizează școala.

Prinurmare una din principalele preocupări ale noului reforme trebue să fie această problemă, de a se asigura statului și țării cei mai buni profesioniști cari să ocupe locurile părăsite de străini. In al doilea rând, școala, dela cea primară până la cea superioară, trebue să urmărească îndeaproape latura educativă a elevilor, care până acum a fost neglijată.

Experiența din trecut de a lăsa educația tineretului școlar în seama unor înjghebări extrașcolare, cum a fost „Straja Țării" sau altele cu caracter politic, nu mai poate fi repetată. Educația integrală a elevului nu se poate face decât în școală. sub ochiul atent al profesorului și al familiei, altfel se culeg roadele dureroase ale unei anarhii spirituale la adăpostul școalei. Pentru această reformă de ordin spiritual care să cuprindă educația intelectuală, morală și națională a elevilor în școală se cere ca profesorul să nu fie numai un furnizor de cunoștințe, considerându-și misiunea terminată la sfârșitul unei ore de curs, ci un adevărat pedagog care să transforme sufletul școlarilor în sensul cel bun al cuvântului.

Numai o reformă a învățământului de toate gradele, în spiritul acesta, ar putea da rezultatele pe care societatea le așteaptă dela școala românească.

CUNOAȘTEREA LIMBILOR STRĂINE

de I. VION

Unul din defectele pregătirii tineretului în domeniul vieții practice este și slaba înclinare spre cunoașterea limbilor străine.

Conducerea oficială a învățământului, prin stabilirea programelor și cursurilor, are desigur partea sa de răspundere dar vina mare o purtăm în noi înșine, în absența stăruinții pe care cei vârstnici trebue să o depună pe lângă cei tineri, de a cunoaște graiul oricărui popor mare.

O muncă minimă, dar zilnică, o ușoară gimnastică intelectuală, îți deschid atâtea orizonturi și îți dau satisfacții nebănuite, fie în domeniul intelectual, fie în cel al legăturilor comerciale. S'au înființat cursuri pentru adulți — și pentru începători și pentru cei cari vor să se perfecționeze — din nefericire numărul românilor cari frecventează asemenea cursuri, nu e la înălțimea foloaselor care ar rezulta din această îmbogățire a felului individual de exprimare.

Funcționarii și funcționarele, români etnici, solicitați pentru posturi de seamă în întreprinderile particulare, au în majoritate aceiaș lacună în pregătirea lor profesională: nu știu să scrie în altă limbă de cât a lor. Dela sine înțeles că există mii și mii de excepții; că toți cei cari au trecut prin școli au noțiuni elementare de franceză și, mai puțini, de limba germană, iar cei cari au urmat cursuri comerciale știu ceva mai bine această din urmă limbă.

Dar după luarea diplomelor, mai nimeni nu se gândește la completarea cunoștințelor căpătate pe băncile școalei și rari sunt părinții cari să îndemne pe copiii lor să înceapă să învețe graiul altor neamuri, știut fiind că, cei cu memoria fragedă, înregistrează mai ușor cuvintele, expresiile și regulele gramaticale.

Am scris în atâtea rânduri, că lupta pentru proteguirea muncii naționale nu va avea un succes desăvârșit, dacă nu privim cu atenție și nu adoptăm metodele altor neamuri, cari ne-au luat înainte în domeniul economic. In această privință cu durere trebue să spunem că minoritarii s'au dovedit mult mai sârguincioși de cât noi în învățarea graiului altor popoare.

Fapte lesne controlabile dovedesc că situațiile și averile multora dintre ei — peste 50 la sută — se datoresc nu pregătirii lor, ci împrejurării că știu să vorbească și să scrie în limba capitaliștilor ori a reprezentanților marilor firme străine cari voiau să se stabilească la noi.

Putința de a ceti o operă în limba în care a gândit-o autorul, de a cunoaște subtilitățile de exprimare ale fiecărei nații, de a lua dela sursă, fără sita traducătorilor, toate elementele pentru judecata mentalității atât de diferite a diverselor neamuri, înseamnă enorm pentru orice minte omenească, dar toate acestea în domeniul pozitiv aduc foloase, practice, palpabile, pe cari românii le-au desconsiderat prea multă vreme, în paguba lor personală și a neamului lor.

De aceea, în epoca de trezire de azi, nu credem să pornească dintr'o inimă românească nota de care se ocupă un buletin de presă și semnată „Tineretul conștient", că ar fi rușine pentru români să știe și altă limbă decât a lor!

E un îndemn pe cât de perfid pe atât de nelogic, pornit probabil — lasă să înțeleagă buletinul pomenit — tocmai dela acei cari apreciau limba lui Heine, dar nu mai iubesc azi limba lui Goethe, dela cei cari știu că forța lor de penetrație a constat și din această posibilitate de a se înțelege cu cei de peste hotarele țării unde activau, într'o limbă pe care au adoptat-o, — cu deformări — dar care azi nu le mai poate servi lor în comerț.

Sincer și pornit din inimă este sfatul adresat tuturor,

(Continuare în pag. 2-a)

PE LOCURILE DE LUPTĂ DIN FRANȚA

Misiunea militară română în Germania, vizitând fortificațiile liniei Maginot.

Mediterana, — cheia strategică a Orientului

Situația bazelor navale și aeriene

de R. SEIȘANU

In faza actuală a războiului se constată o tendință de concentrare a forțelor beligeranților în spațiul oriental în care se cuprinde peninsula balcanică, Mediterana și Africa orientală, cu o parte din Asia occidentală. In acest spațiu imens avem până acum teatrele de operațiuni din Albania, Mediterana centrală și orientală, Libia și Africa orientală italiană (Etritreea, Abisinia și Somalia).

Astăzi, ca și mâine, în cazul când s'ar extinde războiul în acest spațiu, operațiunile de pe cele trei continente sunt și vor fi în strânsă legătură cu cele aeriene și maritime. Cheia strategică este în Mediterana. Deci, o soluție strategică în Orient nu va putea fi găsită de cât prin combinarea operațiunilor continentale cu cele maritime.

De aceea problema mediterană rămâne pe întâiul plan al strategiei orientale, atât pentru puterile „Axei", cât și pentru imperiul britanic. Această problemă s'a complicat totdeauna prin elementele invariabile geografice și prin elementele variabile politice. Geograficește Mediterana este în legătură cu cele trei continente vecine: Europa, Africa și Asia, — cărora le servește de cale de comunicație. Deaceea puterile maritime au căutat în trecut, după cum caută și astăzi, dominația asupra Mediteranei și mărilor sale anexe — un Primato. In antichitate ea a fost dominată rând pe rând de Fenicieni, Greci, Cartaginezi și Romani.

Numai după ce s'au convins, că statul lor mediteraneean nu se poate menține și extinde de cât prin stăpânirea mărei, Romanii au creat o flotă puternică cu care au putut distruge Cartagina — cea mai mare putere maritimă din epoca antică — și stârpi pirateria din Mediterana și apoi prin luarea în posesiune a insulelor Corsica, Sardinia, Sicilia și Creta, a Macedoniei, Greciei cu archipelagul egeean și a Africei de nord, Cesarii din Roma au putut anunța cu mândrie că Mediterana este „mare nostrum".

In epoca modernă, Franța, sub Napoleon, a urmărit prin cucerirea Egiptului, primatul în Mediterana. dar s'a izbit de forța navală a Angliei; iar dela 1830 încoace, după cucerirea Algeriei, Marocului și Tunisiei și pierderea Egiptului, ea și-a limitat spațiul pe care voia să-l domine, la partea occidentală a Mediteranei.

Totuși, Prévost-Paradol, în 1868 și după el, Gambetta, au încercat să atragă Franța într'o politică imperialistă în Mediterana și în Africa. Cum această politică ar fi împins Franța într'un conflict armat cu Marea Britanie, care încă din secolul al XVIII-lea a pus stăpânire pe Gibraltar, insulele Minorca, Malta și Corfu, iar în secolul următor, pe Egipt și insula Cipru, Franța, amenințată pe continent, a fost nevoită să renunțe la primatul mediteraneean. Importanța strategică a Mediteranei a crescut dela 1869 încoace, după construirea canalului de Suez, căci această mare, din închisă, a ajuns deschisă prin comunicația sa cu oceanele Atlantic și Indian, prin marea Roșie.

In urma străpungerii istmului dela Suez drumul maritim cel mai scurt dintre Anglia, India și Oceania fiind cel din Mediterana și marea Roșie, a crescut și valoarea punctelor de spriijn ale acestui drum, care sunt bazele sale de pe coastele europene, africane și asiatice. A intervenit apoi politica de afirmare a Italiei, ca putere mediteranee și africană, care, sub impulsul d-lui Mussolini, a luat forma unei tendințe accentuate pentru obținerea „primatului" în spațiul mediteraneean.

Baza engleză La Vallette (insula Malta), bombardată de repetate ori de aviația germană și italiană.

Pentru Italia fascistă, există o strânsă relațiune între menținerea și desvoltarea posesiunilor sale africane — Libia și Africa orientală — și dominația Mediteranei.

(Continuare în pag. 2-a)

ADERAREA IUGOSLAVIEI LA PACTUL TRIPARTIT

Prin telefon dela corespondentul nostru din Berlin

Berlin, 24. — Reprezentanții marilor ziare streine din Berlin au fost invitați astăseară la o călătorie în Sudul Germaniei, fără a li se comunica ținta călătoriei.

Se crede că ținta acestei călătorii este Viena, unde urmează să se facă, mâine, aderarea solemnă a Iugoslaviei la pactul tripartit. Impreună cu ziariștii streini, au mai plecat și ministrul României, ministrul Bulgariei, ministrul Ungariei și ministrul Slovaciei la Berlin. Astfel, după multe greutăți, se va ajunge mâine la actul de stat prin care Iugoslavia va fi primită în cercul puterilor Axei. Deocamdată, importanța acestui eveniment, atât în domeniul diplomatic, cât și militar și economic, nu poate să fie suficient evaluată din punct de vedere german și european.

*

Prietenia germano-iugoslavă s'a menținut neturburată dela vizita Prințului Regent Paul la Berlin. In domeniul economic, între cele două state a existat un intens schimb de mărfuri. Cu toate aceste legături strânse cu Axa, Jugoslavia a avut până acum de curând o situație specială în Balcani, de acord cu Berlinul și Roma. Ultimele evenimente desfășurate în Balcani au adus însă și ultima lămurire între legăturile dintre Belgrad și Berlin. Deoarece Anglia ar fi putut arunca armata ei din Orient în Grecia, Germania s'a văzut nevoită, pentru apărarea Bulgariei, să ocupe poziție dealungul frontierei grecești. Acest fapt a adus Iugoslavia într'o nouă situație. Intrucât menținerea neutralității Iugoslaviei ar fi putut apare ca o poziție de ajutorare a Angliei, Iugoslavia a trebuit să iasă din starea ei de stat neutru și să definească într'o formă mai concretă legăturile ei cu Berlinul și Roma.

Nu se poate ști ce va conține actul de stat de mâine dela Viena. Se pare însă că dispozițiunile pactului tripartit vor rămâne nemodificate. In schimb, este posibil ca protocolul de aderare să țină seama de unele dorințe individuale. Nu este exclus ca svonurile din cercurile neutre, după cari Iugoslavia renunță la ajutorul militar reciproc, să corespundă realității. Deasemeni este probabil ca Iugoslavia să permită trecerea de transporturi plumbuite de materiale de război spre zona luptelor Axei împotriva Angliei. Iugoslavia nu va primi garanții teritoriale, deoarece acest lucru nu este necesar, fiindcă integritatea unui stat membru al pactului tripartit este garantat de celelalte state membre.

Aderarea Iugoslaviei la pactul tripartit a produs și o criză de guvern la Belgrad, care a fost însă repede și ușor rezolvată. Svonurile britanice că această știre ar fi sdruncinat Iugoslavia, nu corespund adevărului.

Este foarte important și remarcabil faptul că la actul de stat de mâine dela Viena participă și d. Macec, șeful partidului croat. Prin această participare se subliniază situația specială pe care o are Croația în cadrul statului iugoslav. Totdeodată, acest fapt dovedește că Germania nu caută să sprijine anumite persoane, ci pe întregul stat iugoslav.

Uzinele americane Ford,

Dodge și Chrysler vor inceta lucrul

Detroit, 24 (Rador). — Din cauza prelungirii grevelor lucrătorilor din uzinele aflate în regiunea Midland — uzine ce produc piese esențiale pentru caroseriile automobilelor — mai multe uzine importante din această regiune vor trebui să-și întrerupă lucrul cu începere de Marți.

Corespondentul Agenției „Stefani", care transmite această știre, arată că uzinele Ford, Dodge și Chrysler, care folosesc 20.000 de lucrători, vor fi primele care vor inceta lucrul, întrucât au terminat rezervele lor.

UZINELE DE AUTOMOBILE LINCOLN AU FOST INCHISE

New York, 24 (Rador). — Corespondentul agenției D.N.B. transmite din Detroit:

Uzinele de automobile Lincoln, care aparțin grupului Ford, au fost închise de conducătorii lor, deoarece în urma grevei declarate la „Midlands Steet Product Company ele nu-și mai pot procura piesele detașate de care au nevoie pentru automobilele fabricate.

Prin această încetare de lucru a uzinelor Lincoln „rămân fără lucru 3.300 de lucrători.

Surpările de teren

de lângă băile Pucioasa continuă

Târgoviște, 24 Martie

Surpările de teren de lângă băile Pucioasa continuă. Suprafața deplasată este de aproape zece pogoane, teren plantat cu pomi. Au fost complet distruse isvoarele nr. 1 și 2 de ape sulfuroase de băut, câțiva stâlpi de telefon și plantația de brazi. Puțurile de apă sulfuroasă ale stațiunii balneare au scăpat intacte. Sunt temeri că din cauza ploilor terenul va continua să se deplaseze pe o suprafață mai mare.

Echipe de lucrători și pompieri, sub conducerea d-lui ajutor de primar Grigore Ionescu, lucrează la curățirea terenului.

Cercurile politice din Roma

urmăresc cu atenție atitudinea Iugoslaviei

Prin telefon dela corespondentul nostru din Roma

Roma, 24. — Situația, așa cum este văzută la Roma, nu are considerațiuni cu caractere politice diferite de acelea precedente.

Această situație se poate numi o situație de așteptare, în vederea unor evenimente de mare importanță. Este într'adevăr convingerea destul de răspândită, — cu toate că presa se menține într'o atitudine de mare rezervă, — că suntem în ajunul unor evenimente politice de cea mai mare importanță, pentru clarificarea situației dunăreano-balcanice. Starea de război impune presei o mare rezervă, fiindcă nu este un secret dacă se spune că cercurile politice urmăresc cu mare optimism desfășurarea situației balcanice. Atitudinea Iugoslaviei a fost urmărită cu atenție și înțelegere, la Roma, unde sigura evoluție a acestei țări spre o directivă care, chiar dacă nu părăsește linia neutralității, arată un mare realism față de noua situație.

Nu se poate acuza Iugoslavia de oportunism; ea fiind o țară vecină cu cele două mari puteri, Italia și Germania, caută să aibă cu ele raporturi cordiale și să profite de această situație geografică norocoasă. Se poate vedea astfel că, colaborarea dintre Iugoslavia, Germania și Italia este cât se poate de logică, din punct de vedere geopolitic. Numai spiritul haotic dela Paris și Londra putea imagina sistemul de influență ca acela de după război. Curentul revoluției revizioniste a contribuit la restabilirea unui echilibru și în aceste părți, echilibru dictat de un spirit sănătos, de realism.

E. C.

CAPITALA CIRENAICEI

O vedere a portului Bengazi

SENATUL AMERICAN

A APROBAT CREDITUL DE ȘAPTE MILIARDE DOLARI PENTRU AJUTORAREA ANGLIEI

Washington, 24 (Rador). — *Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:*

Senatul a aprobat Luni, cu 67 voturi contra 9, propunerea președintelui Roosevelt de a se aproba un credit de 7 miliarde dolari pentru finanțarea legii pentru ajutorarea Angliei.

După cum se știe proectul de lege în acest sens a fost acceptat de Camera Reprezentanților.

VALUL DE TERORISM CREȘTE LA SHANGHAI

Shanghai, 24 (Rador). — Valul de terorism crește mereu.

Luni, în mai puțin de o oră, au fost omoriți 9 funcționari de bancă și răniți alți 44.

Patrule de pușcași marini americani străbat străzile concesiunii internaționale. In numeroase puncte au fost instalate posturi fixe de gărzi americane.

Au explodat mai multe mașini infernale

Peste 20 de morți și aproape 100 de răniți

Shanghai, 24 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:

La filialele Băncii Centrale a guvernului din Clungking au explodat Luni după amiază mai multe mașini infernale. Aceste filiale se află în concesiunea internațională și în concesiunea franceză.

Sunt peste 20 de morți și aproape 6 sute de răniți.